

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย: หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร

ภาษาอังกฤษ: Doctor of Philosophy Program
in Agricultural Extension and Development

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร)

ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : ปร.ด. (การส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร)

ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Doctor of Philosophy (Agricultural Extension and Development)

ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : Ph.D. (Agricultural Extension and Development)

3. วัตถุประสงค์

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565) มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในการพัฒนามหาบัณฑิต ดังนี้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในศาสตร์หรือข้ามศาสตร์ นวัตกรรมทางสังคม การบูรณาการ และประยุกต์ใช้ศาสตร์ในการสื่อสาร การถ่ายทอดเทคโนโลยี และบริหารจัดการทางการส่งเสริมและพัฒนากการเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทของเกษตรกร ชุมชน หรือองค์กร
- 2) มีความสามารถในการวิเคราะห์ การวิจัยเพื่อการพัฒนาความรู้ นวัตกรรมทางสังคม หรือแนวปฏิบัติใหม่ทางวิชาการและวิชาชีพด้านการส่งเสริมและพัฒนากการเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทของเกษตรกร ชุมชน หรือองค์กร
- 3) มีความเป็นผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพด้านการส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร

4. โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต		
	แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
1) หมวดวิชาบังคับ	3 (ไม่นับหน่วยกิต)	3	20
2) หมวดวิชาเลือก	-	9	12
3) วิชาคุณิพนธ์	48	36	48
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	48	48	80

5. รายวิชา

หลักสูตร แบบ 1.1

1) หมวดวิชาบังคับ

3 (ไม่นับหน่วยกิต)

ให้นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร แบบ 1.1 เรียนรายวิชาบังคับ ดังต่อไปนี้ จำนวน 3 หน่วยกิต โดยไม่นับหน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

**AG 169 991	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 3 Seminar in Agricultural Extension and Development III	1(1-0-2)
**AG 169 992	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 4 Seminar in Agricultural Extension and Development IV	1(1-0-2)
**AG 169 993	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 5 Seminar in Agricultural Extension and Development V	1(1-0-2)

2) หมวดวิชาวิทยานิพนธ์ แบบ 1.1

48 หน่วยกิต

**AG 169 996	คุณิพนธ์ Dissertation	48 หน่วยกิต
--------------	--------------------------	-------------

หลักสูตร แบบ 2.1

1) หมวดวิชาบังคับ แบบ 2.1

3 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาในหลักสูตร 2.1 ให้เรียนรายวิชาบังคับที่อยู่ในหมวดวิชาบังคับของหลักสูตร แบบ 1.1 จำนวน 3 หน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2) หมวดวิชาเลือก แบบ 2.1

9 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาในหลักสูตร 2.1 เรียนรายวิชาเลือกดังต่อไปนี้ จำนวนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

**AG 167 001	วิธีวิทยาการวิจัยทางการส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร Research Methodology in Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
*AG 167 002	สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทางการส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร Statistics and Quantitative Data Analysis in Agricultural Extension and Development	3(2-3-5)
*AG 167 101	วิธีวิทยาการส่งเสริมการเกษตร Agricultural Extension Methodology	3(3-0-6)
*AG 167 102	นวัตกรรมกาส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร Innovation for Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
*AG 167 201	การพัฒนาและบริหารการเกษตร Development and Administration in Agriculture	3(3-0-6)
*AG 167 202	การพัฒนาผู้ประกอบการและธุรกิจเกษตรในชุมชน Development of Agricultural Entrepreneurship and Agribusiness in Community	3(3-0-6)
**AG 167 301	ทฤษฎีเชิงระบบและการวิเคราะห์ชุมชนเพื่อพัฒนากาเกษตร System Theory and Community Analysis for Agricultural Development	3(2-3-5)
**AG 167 302	วิทยาการกระบวนการและการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม Facilitator and Participatory Action Research	3 (3-0-6)
*AG 167 303	ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อการส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร Geographic Information System for Agricultural Extension and Development	3(2-3-5)

*AG 167 401	การสื่อสารและจิตวิทยาเพื่อพัฒนาการเกษตร Communication and Psychology for Agricultural Development	3(3-0-6)
*AG 167 402	เทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการความรู้เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตร Digital Technology and Knowledge Management for Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
**AG 168 701	หัวข้อคัดสรรทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Selected Topics in Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
*AG 168 709	ประมวลวิชาการทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Comprehension in Agricultural Extension and Development	3(2-3-5)
**AG 169 003	การทบทวนวรรณกรรมอย่างมีวิจารณ์ญาณทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร Critical Literature Reviews in Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
**AG 169 702	หัวข้อปัจจุบันทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Current Topics in Agricultural Extension and Development	3 (3-0-6)

3) วิชาวิทยานิพนธ์ แบบ 2.1

36 หน่วยกิต

**AG 169 998	ดุชฎินิพนธ์ Dissertation	36 หน่วยกิต
--------------	-----------------------------	-------------

หลักสูตร แบบ 2.2

1) หมวดวิชาบังคับ แบบ 2.2

20 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาในหลักสูตร แบบ 2.2 เรียนรายวิชาบังคับที่อยู่ในหมวดวิชาบังคับของหลักสูตร แบบ 2.1 จำนวน 20 หน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

**AG 167 001	วิธีวิทยาการวิจัยทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Research Methodology in Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
--------------	--	----------

**AG 167 101	วิธีวิทยาการส่งเสริมการเกษตร Agricultural Extension Methodology	3(3-0-6)
**AG 167 201	การพัฒนาและบริหารการเกษตร Development and Administration in Agriculture	3(3-0-6)
**AG 167 301	ทฤษฎีเชิงระบบและการวิเคราะห์ชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตร System Theory and Community Analysis for Agricultural Development	3(2-3-5)
**AG 167 401	การสื่อสารและจิตวิทยาเพื่อพัฒนาการเกษตร Communication and Psychology for Agricultural Development	3(3-0-6)
**AG 168 891	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 1 Seminar in Agricultural Extension and Development I	1(1-0-2)
**AG 168 892	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 2 Seminar in Agricultural Extension and Development II	1(1-0-2)
**AG 169 991	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 3 Seminar in Agricultural Extension and Development III	1(1-0-2)
**AG 169 992	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 4 Seminar in Agricultural Extension and Development IV	1(1-0-2)
**AG 169 993	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 5 Seminar in Agricultural Extension and Development V	1(1-0-2)

2) หมวดวิชาเลือก แบบ 2.2 12 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาในหลักสูตร แบบ 2.2 เรียนรายวิชาเลือกที่อยู่ในหมวดวิชาเลือกของหลักสูตร แบบ 2.1 โดยต้องไม่เป็นรายวิชาไม่ซ้ำกับรายวิชาบังคับของหลักสูตร แบบ 2.2 จำนวน ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

3) วิชาวิทยานิพนธ์ แบบ 2.2 48 หน่วยกิต

**AG 169 999	ดุขุฎินิพนธ์ Dissertation	48 หน่วยกิต
--------------	------------------------------	-------------

6. แผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
** AG 167 001	วิธีวิทยาการวิจัยทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร Research Methodology in Agricultural Extension and Development	-	-	3(3-0-6)
**AG 167 101	วิธีวิทยาการส่งเสริมการเกษตร Agricultural Extension Methodology	-	-	3(3-0-6)
**AG 167 401	การสื่อสารและจิตวิทยาเพื่อ พัฒนาการเกษตร Development Communication and Psychology in Agriculture	-	-	3(3-0-6)
**AG 168 891	การสัมมนาทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร 1 Seminar in Agricultural Extension and Development I	-	-	1(1-0-2)
**AG 169 991	การสัมมนาทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร 3 Seminar in Agricultural Extension and Development III	1(1-0-2) (ไม่นับ หน่วยกิต)	1(1-0-2)	-
**AG 169 996	ดุขฎฐฎนฎพณฎ Dissertation	8	-	-
**AG 169 998	ดุขฎฐฎนฎพณฎ Dissertation	-	3	-
xx xxx xxx	วฎชฎลฎฎก Elective Course	-	9	3
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		9	13	13
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		9	13	13

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
**AG 167 201	การพัฒนาและบริหารการเกษตร Development and Administration Methodology in Agriculture	-	-	3(3-0-6)
**AG 167 301	ทฤษฎีเชิงระบบและการวิเคราะห์ ชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตร System Theory and Community Analysis for Agricultural Development	-	-	3(3-2-5)
**AG 169 996	ดุขฎฐนญญญ Dissertation	8	-	-
**AG 169 998	ดุขฎฐนญญญ Dissertation	-	9	-
**AG 169 999	ดุขฎฐนญญญ Dissertation	-	-	3
xx xxx xxx	วญญญลญญญ Elective Course	-	-	3
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		8	9	12
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		17	22	25

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
**AG 168 892	การสัมมนาทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร 2 Seminar in Agricultural Extension and Development II	-	-	1(1-0-2)
**AG 169 992	การสัมมนาทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร 4 Seminar in Agricultural Extension and Development IV	1(1-0-2) (ไม่นับ หน่วยกิต)	1(1-0-2)	-
**AG 169 996	ดุขฎฐฎนฎพณฎ Dissertation	8	-	-
**AG 169 998	ดุขฎฐฎนฎพณฎ Dissertation	-	9	-
**AG 169 999	ดุขฎฐฎนฎพณฎ Dissertation	-	-	6
xx xxx xxx	วฎขฎเลฎฎก Elective Course	-	-	6
รวมจฎนนวนหน่วยกิตลงทหะเบฎยนเรฎยน		9	10	10
รวมจฎนนวนหน่วยกิตสทสม		26	32	35

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
**AG 169 996	ดุขฎฐฎนฎพณฎ Dissertation	8	-	-
**AG 169 998	ดุขฎฐฎนฎพณฎ Dissertation	-	9	-
**AG 169 999	ดุขฎฐฎนฎพณฎ Dissertation	-	-	9
รวมจฎนนวนหน่วยกิตลงทหะเบฎยนเรฎยน		8	9	9
รวมจฎนนวนหน่วยกิตสทสม		32	41	44

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
**AG169 991	การสัมมนาทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร 3 Seminar in Agricultural Extension and Development III	-	-	1(1-0-2)
**AG169 993	การสัมมนาทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร 5 Seminar in Agricultural Extension and Development V	1(1-0-2) (ไม่นับ หน่วย กิต	1(1-0-2)	-
**AG 169 996	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ Dissertation	8	-	-
**AG 169 998	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ Dissertation	-	5	-
**AG 169 999	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ Dissertation	-	-	8
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		9	6	9
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		43	47	53

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
**AG 169 996	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ Dissertation	8	-	-
**AG 169 998	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ Dissertation	-	1	-
**AG 169 999	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ Dissertation	-	-	9
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		8	10	9
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		51	48	62

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
**AG169 992	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตร 4 Seminar in Agricultural Extension and Development IV	-	-	1(1-0-2)
**AG 169 999	ดุขฎฐฎนฎพนฎ Dissertation	-	-	9
รวมจ้ำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		-	-	10
รวมจ้ำนวนหน่วยกิตสะสม		-	-	72

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
**AG169 993	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตร 5 Seminar in Agricultural Extension and Development V	-	-	1 (1-0-2)
**AG 169 999	ดุขฎฐฎนฎพนฎ Dissertation	-	-	7
รวมจ้ำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		-	-	8
รวมจ้ำนวนหน่วยกิตสะสม		-	-	80